

# DEPARTEMENT LANDBOUW & VISSERIJ

Vlaamse overheid  
Koning Albert II-laan 35 bus 40  
1030 BRUSSEL  
T 02 552 77 05  
F 02 552 77 01  
[www.vlaanderen.be](http://www.vlaanderen.be)

Dienst Visserij  
Koning Albert I-laan 1/2 bus 101, 8000  
Brugge  
Tel. 050 24 83 40

## Verslag

<b>aanwezig</b>	Annie COOL (vervanger voorzitter, vertegenwoordiger van de minister bevoegd voor visserij); Patricia DE CLERCQ (verantwoordelijke van de beheerautoriteit, secretaris-generaal L&V); Isabel MAENE (diensthoofd van de dienst Zeevisserij); François FONTAINE (vertegenwoordiger beheerautoriteit SPW); Bart MAERTENS (vertegenwoordiger boekhoudfunctie beheerautoriteit); Karel VANHULLE (communicatiemedewerker verantwoordelijk voor het programma EFMZVA); Sander MEYNS (vervanger vertegenwoordiger van de erkende producentenorganisatie visserijproducten (PO)); Kris DE RIDDER (vertegenwoordiger auditautoriteit Vlaamse overheid); Koen CARELS (vertegenwoordiger SALV); Alenka KAMPL (vertegenwoordiger van de Europese Commissie, Afdelingshoofd); Dimitrios TZIRAKIS (vertegenwoordiger van de Europese Commissie); Guy VAN HECKE (secretariaat monitoringcomité, lid beheerautoriteit); Saskia VAN GAEVER (vertegenwoordiger voor het Marien milieubeleid); Sam COLPAERT (vertegenwoordiger van de Provincie West-Vlaanderen, aanspreekpunt CLLD); Bertrand HOC (vertegenwoordiger aquacultuur Wallonië); Flor Geldhof (Stagiair kabinet minister Crevits).
<b>Afwezig met kennisgeving</b>	Loes LYSENS (voorzitter, vertegenwoordiger van de minister bevoegd voor visserij); Peter BLANQUAERT (vertegenwoordiger Afdeling Beleidscoördinatie en Omgeving (ABCO)); Patrick SORGELOOS (vertegenwoordiger van aquacultuur Vlaanderen); Hans POLET (vertegenwoordiger van de sectie "Visserij, aquacultuur en marien milieu" van het ILVO); Els TORREELE (Nationaal Correspondent voor datacollectie, ILVO); Sarah TILKIN (vertegenwoordiger NGO's); Emiel BROUCKAERT (vertegenwoordiger van de erkende producentenorganisatie visserijproducten (PO));
<b>voorzitter</b>	Annie COOL
<b>verslaggever</b>	Guy.vanhecke@lv.vlaanderen.be
<b>onderwerp</b>	1 <sup>e</sup> monitoringcomité (MC) EFMZVA d.d. 16/03/2023

## **1. Opening van de vergadering en aanneming van de agenda**

Mevrouw Cool opent de vergadering.

Via een tour de table stellen de leden zichzelf voor.

Mevrouw Kampl vraagt om onder Varia een presentatie te kunnen geven over het nieuwe beleidspakket Visserij en Aquacultuur van COM en over EU-missie „Herstel van onze oceaan en wateren tegen 2023”.

## **2. Goedkeuring verslag vorige vergadering.**

Het verslag van het eerste informele monitoringcomité d.d. 28/09/2022 wordt goedgekeurd.

## **3. Reglement van interne orde: goedkeuring.**

De heer Van Hecke licht het reglement van interne orde toe, met nadruk op de wijzigingen t.o.v. het reglement van interne orde van de voorgaande programmeerperiode (zie bijlage 1, dia 4).

De ledenlijst zal worden verstuurd als bijlage bij het verslag van dit monitoringcomité en aan de leden zal gevraagd worden om de namen van de vervangers aan het secretariaat te bezorgen.

Mevrouw Kampl drukt haar dank uit voor de vlotte samenwerking bij de opmaak van dit reglement van interne orde. Ze benadrukt dat één van de wijzigingen voor het EFMZVA t.o.v. het EMFZV erin bestaat dat er voor EFMZVA hogere vereisten zijn inzake transparantie. Zo moet de ledenlijst van het monitoringcomité publiek gemaakt worden. Van elke vergadering van het monitoringcomité moet ook de agenda, de bijhorende documenten en het goedgekeurde verslag gepubliceerd worden op de website.

De voorzitter concludeert dat het reglement van interne orde is goedgekeurd.

## **4. Selectiecriteria: goedkeuring**

De heer Vanhulle en de heer Fontaine lichten de selectiecriteria voor respectievelijk Vlaanderen en Wallonië toe (zie bijlage 1, dia 5).

Mevrouw Van Gaever heeft volgende bemerkingen:

- Waarom is er bij projecten inzake mariene bescherming en herstel een verschil in werking met een open loket voor ‘mariene afval’ en met calls voor de overige projecten.
- Er is onder actietype 1.6.1. ‘Bevordering van de bescherming en herstel van de aquatische biodiversiteit en ecosystemen: marien milieu’ geen noodzaak voor het zevende criterium waarbij een extra punt gegeven wordt voor projecten waarbij private actoren uit de visserij- en/of aquacultuursector zijn opgenomen als partner in het project. Dit zit ook vervat in criterium 2 ‘Samenstelling van het samenwerkingsverband’. Veel projecten gaan de visserij niet aanbelangen en zullen meer natuurgericht zijn. Het voorstel is om dit zevende criterium te schrappen.

De heer Van Hulle antwoordt voor de eerste bemerking dat dit te maken heeft met budgetbeheer. ‘Mariene afval’ is een zeer specifiek thema waar de huidige werking zal worden verdergezet. ‘Overige projecten’ kunnen een heel breed thema omvatten waardoor er meer aanvragen zullen ingediend worden. Het systeem van ‘calls’ zal potentieel een kwalitatievere selectie toelaten.

Voor de tweede bemerking verduidelijkt hij dat het zevende criterium een laag gewicht heeft, waardoor dit criterium niet zwaar doorweegt in de algemene beoordeling. Dit criterium dient te zorgen voor een versterking van de gedragenheid voor dit type van projecten. Het is geen voorwaarde die gesteld wordt aan projecten om te kunnen geselecteerd worden.

Mevrouw Kampl stelt dat COM in het algemeen heel tevreden is met de vlotte samenwerking bij de totstandkoming van deze selectiecriteria. COM is tevreden dat er meer aandacht is voor aspecten van ecologische duurzaamheid en drukt begrip uit voor de gemaakte keuze; niettemin had COM dit element graag nog sterker teruggezien in de selectiecriteria, door middel van een apart criterium voor ecologische duurzaamheid zoals eerder aangehaald. COM draagt in haar beleidspakket voor Visserij de samenwerking visserij/milieu hoog in het vaandel. COM wil via haar beleid deze samenwerking bevorderen en heeft dan ook begrip voor het zevende criterium. Ze stelt voor om op termijn (binnen een jaar of 2) een evaluatie te doen van de selectiecriteria en deze aan te passen indien ze niet werken zoals gewenst.

In consensus wordt beslist om het zevende criterium te behouden. Er zal vervolgens geëvalueerd worden welke invloed dit zal hebben bij projectoproepen. Er wordt ook verwezen naar het Convenant op Vlaams niveau waar Natuurpunt een partner is. Er wordt geluisterd naar elkaars standpunten. De vissers zijn immers ook gebaat bij een gezond ecosysteem en een goede staat van de oceanen.

Indien in de toekomst blijkt dat een aanpassing van de selectiecriteria noodzakelijk zou zijn kan dit gebeuren via de opvolging door het monitoringcomité. Het voorstel van mevrouw Kampl om binnen 2 jaar een evaluatie te doen wordt als een goede praktijk aanzien.

De heer Meyns heeft volgende bemerkingen:

- opstartsteun voor jonge reders: hoopt dat er gebruik van zal gemaakt worden. Maar nog steeds niet duidelijk wat visserij met lage impact precies omvat, aangezien de wetgeving zeer algemeen is rond dit begrip.

- motorvernieuwing: de vooropstelde percentages voor afname brandstofverbruik zijn heel ambitieus. Een verlaging van 15% is al gigantisch. Het halen van een score 1 of 2 zal het maximum zijn.

- ecologische duurzaamheid: begrip voor hoger gewicht, cf. Visserij Verduurzaamt. Voorstel om de spelregels zoveel als mogelijk op elkaar af te stemmen.

Mevrouw Kampl deelt mee dat COM niet over lijsten beschikt inzake visserij met lage impact. Mevrouw Maene geeft als voorbeeld de passieve visserij. Mevrouw Cool stelt voor dat dit eventueel waar dit opportuun is met de wetenschappers van het ILVO kan worden bekeken.

Mevrouw Cool geeft een verduidelijking inzake Visserij Verduurzaamt. Er werd door het ILVO een tool ontwikkeld, de zogenaamde Valduvis-tool, waarbij ecologische, economische en sociale aspecten op vaartuigniveau gemeten worden. Vaartuigen kunnen daarbij een duurzaamheidserkenning verkrijgen. Er bestaat een duidelijke match met de selectiecriteria. Rederijen worden individueel begeleid in het kader van een voortschrijdend proces voor de ganse sector. Er wordt vertrokken vanuit haalbare doelstellingen en de lat wordt telkens hoger gelegd om op die manier continu vooruitgang te maken op het vlak van duurzaamheid.

Mevrouw de voorzitter concludeert dat de selectiecriteria worden goedgekeurd. Binnen 2 jaar zal geëvalueerd worden of we onze doelstellingen kunnen halen op basis van deze selectiecriteria en indien nodig zullen de selectiecriteria aangepast worden.

## **5. Uitvoering programma: stand van zaken**

De heer Vanhulle geeft een toelichting (zie bijlage 1, dia 6). Het doel is om met de opstart van het programma te beginnen in het tweede kwartaal 2023.

Mevrouw Kampl informeert naar de manier van openstellen van projectoproepen: voor alle actietypes tegelijkertijd of gefaseerd.

De heer Vanhulle geeft aan dat dit nog besloten moet worden. Voor alles via open loket zou het tegelijkertijd kunnen. De manier van openstellen van de projectoproepen is beschreven in de selectiecriteria; via open loket of via calls. De exacte timing van de calls moet nog bepaald worden.

Mevrouw Kampl benadrukt het belang van calls vooral voor actietypes in verband met marien milieu. Mevrouw Kampl geeft aan dat onder EMFF veel lidstaten laat begonnen met dergelijke actietypes, waardoor ze uiteindelijk niet plaatsvonden of niet tijdig afgerond konden worden. COM benadrukt dat het daarom van belang is om de calls tijdig open te stellen, omdat het vaak over projecten van langere duur gaat.

De heer Vanhulle geeft aan dat de planning is om gespreid over het programma verschillende perioden open te stellen. Naar timing toe zal er voor de actietypes waar dit van toepassing is maximum 1 call per jaar gebeuren.

COM wijst op de verplichting voor de beheerautoriteit om de planning van calls te publiceren, met drie maal per jaar een update.

Voor Wallonië is de eerste call al geopend voor collectieve acties. Voor investeringssteun aan aquacultuurproducenten en visverwerking dient nog gewacht te worden op goedkeuring van de regionale wetgeving die verwacht wordt in het derde kwartaal.

## 6. Varia

Volgende mededelingen worden gedaan:

- De voorbereiding van CLLD is opgestart, een coördinator voor het secretariaat is aangeworven.

Planning:

- 1) Analyse demografische gegevens
- 2) SWOT met 11 key stakeholders + interviews om prioriteiten te bepalen
- 3) Bijeenkomst in juni: Wie zetelt in PG, instellen technisch adviesorgaan, beslissing thema's
- 4) Zomer: uitschrijven strategie
- 5) Na zomer: bijeenkomst en goedkeuring strategie
- 6) Operationeel ten laatste december 2023.

De heer Meyns deelt mee dat RC bereid is om een rol te bekleden in de PG. Onder het EVF was RC lid van het dagelijks bestuur van de PG.

Mevrouw Kampl wijst erop dat de EU-wetgeving bepaalt dat maximum 1 jaar na de goedkeuring van het EFMZVA-programma de lokale groepen dienen geselecteerd te zijn en de ontwikkelingsstrategieën goedgekeurd. Uit de ervaring met het EFMZV blijkt dat CLLD vaak te kampen had met een trage opstart, waardoor er tijdsnood ontstond en er budget ongebruikt bleef.

- De heer Carels deelt mee dat SALV bezig is met adviesvraag van minister Crevits over maricultuur en hoe dit in te passen binnen het kleine stukje BE Noordzee en de verschillende activiteiten die plaatsvinden. Dit advies kan gedeeld worden van zodra beschikbaar.
- Marien Ruimtelijk Plan 2020-2026: herzieningsevent gepland, zal starten op 19/04/2023.

Finaal geeft mevrouw Kampl de presentatie inzake het beleidspakket van COM voor meer duurzame en veerkrachtige visserij, aquacultuur en mariene ecosystemen (zie bijlage 2).



Dit pakket omvat volgende elementen:

- a) Verslag over het gemeenschappelijk visserijbeleid
- b) Verslag over de gemeenschappelijke marktordening: implementatie van de GMO-verordening voor visserijproducten en aquacultuurproducten
- c) Marien actieplan: bescherming en herstel van mariene ecosystemen
- d) Energietransitie-initiatief: bevordering en versnelling van de energietransitie in visserij en aquacultuur

Verslag over het gemeenschappelijk visserijbeleid:

-geen behoefte hervorming GVB.

- vissers van de toekomst: zal uitgerold worden als breed gedragen studie met deelname van de sector

-Sociale indicatoren: wetenschappelijke indicatoren uitwerken om sociale impact van visserij beschermingsmaatregelen beter te kunnen inschatten en meenemen naar de toekomst.

-Aanlandingsverplichting blijft, in 2024 uitgebreide evaluatie waarvoor uitgebreide input van de lidstaten en sector van vitaal belang zal zijn.

Marien Actieplan:

-selectief vistuig: steun via EFMZVA.

-bescherming zeebodems: Voorstel om op termijn bodemberoerende vistuigen in marien beschermde gebieden te verbieden, ten laatste in 2030, met eerdere maatregelen wat betreft de Natura 2000-sites en de gebieden die vallen onder de habitatrictlijn. LS worden gevraagd voorstellen te formuleren ikv samenwerking regionale zeebekkens. LS worden verzocht een stappenplan op te stellen tegen eind maart 2024, voor 20% van de wateren op LS-niveau. BE heeft doelstelling nu al ruimschoots behaald, wat het bepalen van de marien beschermde gebieden betreft (38%). Een gelijk speelveld tussen LS is dan ook belangrijk.

Energie-transitie

-versneld inzetten via verschillende financieringsbronnen: EFMZVA, maar ook andere fondsen zoals Erasmus (vorming vaardigheden), Herstel en Veerkracht, Horizon Europa, Life-programma. Informatie over al deze fondsen zal samengebracht worden voor de sector.

-Energietransitiepartnerschap: zal deze lente gelanceerd worden via Conferentie, ruim met alle betrokken partijen.

-Streefdoel: klimaatneutrale visserij en aquacultuur tegen 2050

EU-missies: COM licht EU-missie „Herstel van onze oceaan en wateren tegen 2023” toe, die kadert in Horizon Europa. EFMZVA kan direct bijdragen aan deze EU-missie en belangstellenden worden aangemoedigd om zich bij het Missiecharter aan te sluiten om toegang te krijgen tot de brede informatie en hulpmiddelen.

Volgende vragen/opmerkingen worden genoteerd.

Mevrouw Maene:

-In het algemeen alle EU-plannen ontvangen: eerste analyse voor BE: heel grote impact.

-GVB wordt niet in zijn geheel geëvalueerd, LO gaat door. Een evaluatie ten gronde is noodzakelijk: verdergaan met LO of deze in vraag stellen. Snellere implementatie: waar accenten plaatsen?.

-Marien actieplan: vooral gericht op bodemvisserij, en selectiviteit van vissersvaartuigen verbeteren is reeds lang bezig en niet eeuwig rekbaar.

-Discrepancie: ecosysteembenadering versus grote zone afbakenen met verbod op bodemvisserij.

-Socio-economische impact: zeer belangrijk. Wetenschappelijke instelling aanstellen tegen volgend jaar is laat qua timing.

- In NW wateren en Noordzee veel soorten al op MSY (meer dan de helft).

-Energietransitie: zeer belangrijk voor BE, maar nog zeer grote uitdagingen. Oa de capaciteit van de vissersvaartuigen en de mogelijke stijging van de brutotonnage.

De heer Meyns:

-Energietransitie: sector wil hieraan meewerken. BE sector zeer divers (GVS, KVS, Kustvisserij), maar blijft in zijn geheel kleinschalig. Geen steun voor motoren vaartuigen > 24m: slecht voor BE. Pleidooi om gehele BE vloot als kleinschalig te beschouwen (ook GVS) met uitbreiding steunmogelijkheden.

-Marien actieplan: 30 % beschermen, 10% strikt beschermen zal gigantische impact hebben op bodemvisserij in BE. BE sector vist voor 90% op bodems waar dit weinig impact heeft (zandige bodems). Dit wordt geduid met gedetailleerd kaartmateriaal. Vissers vermijden andere type bodems zoals grindbedden en stenige bodems.

- Staan nu nog niet ver genoeg om al LS te vergelijken. Dit actieplan maakt de zoektocht naar duurzaamheid moeilijker.

Mevrouw Van Gaever:

-Er zijn verschillende bodemtypes, van zandbodems naar grindbedden. 10% strikte bescherming: is dit op LS-niveau of voor gans EU, en kan dit voor 1 type bodem, of dienen alle types bodem vertegenwoordigd te zijn?

Mevrouw Kampl geeft volgende duiding:

- Visserijraad op 20 februari: voorstelling pakket.

-Verslag over het GVB: erkenning voor wat er al gebeurd is, maar we kunnen de ogen niet sluiten voor wat nog niet gebeurd is (b.v. MSY nog niet bereikt voor de helft van de soorten).

-GVB & LO: COM vindt het te vroeg voor hervorming, dringt wel aan op volledige praktische implementatie. Evaluatie voorzien in 2024, goede input van LS nodig. Er is voor 5 LS rond Noordzee een inbreukprocedure LO lopende. Voor Baltische Zee loopt nu gelijkaardige audit. Er is grondig onderzoek nodig.

-Op EU-niveau bestaat grote discrepantie in marien beschermde gebieden: gemiddeld 12% beschermd, waarvan slechts 1% strikt: uitbreiding is noodzakelijk, met vooral aandacht voor MBG's in Natura 2000-gebieden.

-Socio-economisch: Het is niet zo dat er geen socio-economische gegevens beschikbaar zijn, maar de bedoeling is om ruimer te gaan zodat socio-economische impact beter kan beoordeeld worden.

-Energietransitie - nood aan meer volume per vaartuig: bedoeling om geen enkel heilig huisje uit de weg te gaan. In het algemeen benutten LS niet volledig hun capaciteitsmarge. Daarom onder EFMZVA de mogelijkheid om volume te verhogen om verhoging energie-efficiëntie te bewerkstelligen.

- Probleem vaartuigen > 24 m en kleinschaligheid. COM voorstel was oorspronkelijk beperkt tot 12m, wat werd opgetrokken naar 24 m door Raad en EP. Voorstel van COM was wel in 2018, en nu in 2023 verkeren we in andere situatie. Maar op korte termijn geen wijziging voorzien.

Mevrouw De Clercq:

-Bedenking bij LO. Noordzee: 5 betrokken LS, 5 inbreukprocedures; er is iets fundamenteel fout.

-Blij met evaluatie LO voorzien in 2024.

-BE is voorzitter in 2024: voorstel om samen met COM de toekomstige mogelijkheden te bekijken.

Mevrouw de voorzitter dankt voor deze presentatie met een duidelijk overzicht. Dit staat BE toe om gericht opmerkingen te formuleren.

De volgende vergadering van het monitoringcomité zal doorgaan op dinsdag 24 oktober 2023. Een veldbezoek aan gerealiseerde projecten zal worden georganiseerd.

Voor het EFMZV wordt afgesproken om de goedkeuring van het jaarverslag via schriftelijke procedure te organiseren.

Bijlagen:

1. Presentatie MC
2. Presentatie COM beleidspakket Visserij en Aquacultuur